

**Uchwała Nr XX/114//2025
Rady Miejskiej w Kazanowie
z dnia 29 grudnia 2025 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) w związku z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.) Rada Miejska w Kazanowie uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kazanów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

W KAZANOWIE, dnia 29 grudnia 2025 r.
Przewodniczący Rady Miejskiej
Paweł Kaczmarek

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

Paweł Kaczmarek

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem gminy jest opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny. Niniejszy program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Kazanów.

Zadaniem programu jest utworzenie systemu wspomagającego rodzinę, zapobieganie dysfunkcji poprzez wyposażenie rodziny, dzieci i młodzież w kompetencje pozwalające samodzielnie zmagać się z problemami. Pomoc ta ma na celu wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, umożliwienie powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej a także podtrzymanie uczestnictwa w życiu społecznym i właściwego wypełniania ról społecznych. Dla osiągnięcia tych celów konieczne jest współdziałanie wszystkich instytucji ukierunkowanych na wspieranie rodziny. Udzielanie wsparcia i pomocy specjalistycznej może uchronić przed wzrostem zjawiska degradacji rodzin a także powielaniem nieprawidłowych wzorców przez dzieci i młodzież w przyszłości. Ze względu na występujący na terenie gminy problem niepełnosprawności, ubóstwa ważne jest by pomoc była oferowana bezpłatnie. We wsparciu rodziny w walce z problemami należy zwrócić uwagę na naukę samodzielnego zmagania się z trudnościami, nabywanie nowych umiejętności oraz prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie. Praca organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka powinna w szczególny sposób uwzględniać potrzeby dzieci w rodzinach i w środowisku lokalnym.

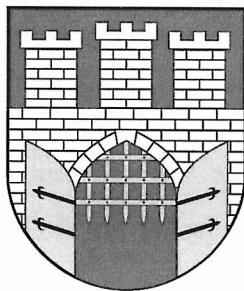
Dotychczas obowiązujący Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 przyjęty uchwałą Rady Gminy w Kazanowie Nr XLII/242/2023 z dnia 24 marca 2023 r. z dniem 31 grudnia 2025 r. utraci swoją moc.

W związku z powyższym przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 w Gminie Kazanów jest w pełni uzasadnione.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

Paweł Kaca

Załącznik
do Uchwały Nr XX/114/2025
Rady Miejskiej w Kazanowie
z dnia 29 grudnia 2025 r.

GMINA KAZANÓW

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2026 - 2028**

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 176 pkt 1 wskazuje, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny. W gminnym programie wspierania rodziny na lata 2026 – 2028 zwanym dalej Programem zawarte są cele i kierunki działań wynikające w szczególności z potrzeb rodzin borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Zadaniem gminy jest dbanie o dobro jej mieszkańców, w szczególności udzielanie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz pozostających w sytuacjach kryzysowych. Program ma na celu objęcie szczególnym wsparciem rodzin, w których wychowują się małoletnie dzieci. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej *„Rodzinę stanowią osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”*. Ze względu na ilość negatywnych oddziaływań zewnętrznych współczesna rodzina narażona jest na szereg dysfunkcji. Obserwuje się, że w wielu rodzinach występuje destabilizacja co może mieć negatywny wpływ na prawidłową opiekę i wychowanie dzieci. Biorąc to pod uwagę należy stworzyć możliwości wczesnej interwencji oraz podejmowania działań profilaktycznych.

Analizując sytuację rodzin pozyskuje się aktualne informacje na temat ich potrzeb i problemów.

Wszystkie instytucje powołane do pomocy rodzinie i dziecku w standardach swojej pracy uwzględniają oddziaływania wspierające, chroniące i stymulujące rodziny. Tak rozumiane działanie interdyscyplinarne leży w interesie całego społeczeństwa. Biorąc pod uwagę powyższe Program przewiduje współdzielenie instytucji rządowych i pozarządowych w zakresie różnych form pomocy adresowanych do wszystkich osób wymagających wsparcia. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 koordynuje działania wielu służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny.

Zadania Programu skupiają swoją uwagę na pracy z rodziną z uwzględnieniem wsparcia rodzin biologicznych w dążeniu do powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Działania ukierunkowane na wzmocnienie i odzyskanie zdolności do pełnego wypełniania ról społecznych koncentrować się będą na wszystkich osobach i rodzinach wymagających tego wsparcia.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49 ze m.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1673)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151)

5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939)

III. DIAGNOZA

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kazanowie na koniec 2025 roku znajdowało się 149 rodzin, z czego 74 rodzin to rodziny z dziećmi.

Tabela Nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS Kazanów.

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	19	65
2	33	136
3	16	81
4	6	35
5	0	0
6	0	0
7 i więcej	0	0

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, następnie bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych, wielodzietnych oraz z problemem alkoholizmu, długotrwała lub ciągła choroba członka rodziny. Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Na terenie Gminy funkcjonuje przedszkole, które zapewnia 50 miejsc dla dzieci.

Edukacja szkolna realizowana jest w 3 szkołach podstawowych.

Dodatkowo dzieci objęte wychowaniem i edukacją szkolną z rodzin, (których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy) mają możliwość korzystania z gorących posiłków. Z nieodpłatnych posiłków w 2025 roku korzystało 150 dzieci.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną.

Tabela Nr 2 Dzieci z gminy Kazanów umieszczone w pieczy zastępczej

Rodzaj pieczy zastępczej	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Rodziny zastępcze (Liczba dzieci umieszczonych przed 2012 r.)	0	0	0	0	0
Rodziny zastępcze (Liczba dzieci umieszczonych po 2012 r.)	3	3	0	3	0
Dom Dziecka/placówki	0	4	0	0	0

IV. Zasoby umożliwiające realizację programu oraz budowę gminnego systemu wspierania rodziny

1. Zasoby instytucjonalne:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazanowie,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kazanowie,
3. Urząd Miasta i Gminy w Kazanowie,
4. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kazanowie,
5. Zespół Placówek Oświatowych w Kazanowie,
6. Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzówku,
7. Publiczna Szkoła Podstawowa w Kowalkowie,
8. Biblioteki,
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu,
10. Powiatowy Urząd Pracy w Zwoleniu,
11. Sąd Rejonowy w Zwoleniu,
12. Posterunek Policji w Kazanowie,
13. Zespół Interdyscyplinarny,
14. Kościół,
15. Organizacje pozarządowe.

V. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy	• Wysoki poziom bezrobocia • Wysoki wskaźnik ubóstwa • Wysokie koszty utrzymania rodzin • Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę • Brak mieszkań chronionych i socjalnych

społecznej, pedagogów szkolnych • Baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: policja, sąd, GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe) • Poradnictwo specjalistyczne (prawnik, pedagog) • Oferty sportowe i baza lokalowa • Funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie gmin • Funkcjonowanie placówek oświatowych • Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym	• Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych • Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie • Utrudniony dostęp do specjalistycznej służby zdrowia • Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych • Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych • Brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie Gminy • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. terapeuta, psycholog itp.)
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych • Stworzenie spójnego systemu wspierania rodziny • Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych • Powołanie asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych) • Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny. • Edukacja rodziców • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. • Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego • Zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania. • Większa aktywność organizacji pozarządowych • Zwiększenie i zróżnicowanie bezpłatnych ofert kulturalnych • Realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia	• Zanik więzi i tradycji rodzinnych • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, uzależnienia) • Zaniechanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców • Niechęć do współpracy (m.in. brak zgody rodziców na asystenta rodziny)

VI. Cele programu

1. Cel główny: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych

2. Cele szczegółowe:

- poprawa funkcjonowania rodzin oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym
- zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

1. Cel – poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym

Lp.	Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
1.	Świadczenia z pomocy społecznej rodzinom w trudnych warunkach materialnych	GOPS	2026 – 2028
2.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole i przedszkolu	GOPS, Urząd Miasta i Gminy, Szkoly, Przedszkole	2026 – 2028
3.	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki	Urząd Miasta i Gminy, GOPS, Szkoły	2026 – 2028
4.	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych	Urząd Miasta i Gminy	2026 – 2028
5.	Kształcenie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	GOPS, Poradnia Rodzinna, Szkoły	2026 – 2028
6.	Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny	GOPS, Sąd Rodzinny	2026 – 2028
7.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie przez udział w szkoleniach specjalistycznych	GOPS, Szkoły, Zespół Interdyscyplinarny	2026 – 2028

2. Cel – Zapewnienie szczegółowej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych

Lp.	Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
1.	Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych.	GOPS	2026 – 2028
2.	Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczną – pedagogiczną (szkoła, poradnia).	Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, pedagodzy szkolni	2026 – 2028
3.	Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom	GKRPA, Kuratorium Oświaty, PCPR, GOPS, Szkoły	2026 – 2028
4.	Kształtowanie systemu wartości u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Nauczyciele, Pedagodzy, Wychowawcy	2026 – 2028
5.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.	Pracownicy socjalni, Asystent rodziny, Kurator, Pedagog, Wychowawca	2026 – 2028

3. Cel szczegółowy - Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	GOPS, Szkoły	2026 – 2028
2.	Organizacje zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	Szkoły, organizacje pozarządowe	2026 – 2028
3.	Uświadamianie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	Szkoły, GOPS	2026 – 2028
4.	Rozwój i wzbogacanie programów profilaktycznych i edukacyjnych	GOPS, Szkoły, Policja, Urząd Gminy	2026 – 2028
5.	Promowanie aktywnego stylu życia młodego pokolenia oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia	GOPS, Szkoły, Klub Sportowy	2026 – 2028

VII. Odbiorcy programu:

Odbiorcami Programu będą rodziny zamieszkałe na terenie gminy Kazanów - wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające różnego rodzaju trudności, których nie mogą pokonać samodzielnie.

Program będzie skierowany również do rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy

zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i powrotu do domu rodzinnego.

VIII. Źródło finansowania.

Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu gminy Kazanów, w tym z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, ze środków Unii Europejskiej, z programów rządowych przeznaczonych na wspieranie rodziny.

IX. Monitoring i ewaluacja programu.

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych przez GOPS, GKRPA, Policję, Szkoły, PCPR.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

1. Liczba rodzin korzystających z pomocy.
2. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola.
3. Liczba dzieci korzystających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.
4. Liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym.
5. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
6. Liczba osób, które uczestniczą w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie.

X. Sposób kontroli realizacji programu.

1. W terminie do 31 marca każdego roku Burmistrz przedstawia Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o których mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej.

XI. Podsumowanie.

Gminny Program Wsparcia Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

Paweł Kacz